

Promotie

MAGAZINE

**RALF BEEKVELDT -
UITGEVERIJ EENVOUDIG
COMMUNICEREN**

**GROEN LICHT EN
VEILIG VERKEER
NEDERLAND**

INTERVIEW

CHRISTEL DE HEUS

**WEEKDAGBOEK
PRAKTIJSCHOOL
APELDOORN**

**IJSSELYMPICS
OP DE MERELAAN**

**LEERLINGENACTIE
CULTUREEL
KOOKBOEK**

**TERUGBLIK
OUD-LEERLING
WOUTER MENSINK**

Colofon

PrOmotie Magazine

is een uitgave van Uitgeverij Edu'Actief b.v. met informatie over het praktijkonderwijs en onder meer het leermiddelenpakket PrOmotie.

Uitgeverij Edu'Actief b.v.

Postbus 1056
7940 KB Meppel
T. 0522-235235
F. 0522-235222
E. promotie@edu-actief.nl
W. www.promotie.nu

Hoofd- en eindredactie:

Kristel van Tiel

Redactie en fotografie:

Kristel van Tiel, Roland Loos, Meriam Timmer, Jitske Benedictus, Marloes de Vries, Vera Jongman, Johan Debbenhof

Vormgeving: Adato design, Wijhe Ireen Haakman

Druk: Giethoorn Ten Brink

Productie: Judith van der Vegte

Frequentie: twee edities in schooljaar 2007-2008

Abonnement: PrOmotie Magazine is gratis voor docenten van het praktijkonderwijs.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden aangevraagd en beëindigd via e-mail: promotie@edu-actief.nl.

U kunt het magazine per e-mail ontvangen. Stuur daarvoor een e-mail o.v.v. 'PrOmotie Magazine per e-mail'.

Met dank aan:

Ralf Beekveldt
Wouter Mensink
Hans Pijnappel, Twents Carmel College
Marjolein Pasmos, CitrusPers
Christel de Heus
Peter Klein Gunnewiek
Truus Jeurissen
Roy Maassen
Elma Bouwman

Voorwoord

Het jaar 2008 is alweer een tijdje op streek. Groene bomen en kopjes koffie in de zon duiken in gedachten steeds vaker op.

Maar ook de toekomstplannen voor PrOmotie.

En dat is nogal wat. We staan op de drempel van een digitale

toekomst. Collega's van u, koepelorganisaties, ICT'ers en inhoudsdeskundigen hebben samen met ons het plan voor PrOdigitaal opgesteld. PrOmotie als digitale leeromgeving waarbij het praktisch handelen van de leerlingen toch heel centraal staat. Gericht op individuele ontwikkeling maar samenwerken waar dat nodig of gewenst is. Al eerder heb ik u vanaf verschillende plaatsen laten weten waar wij aan werken. Maar nu wordt het echt. Concreet. Dat is een spannend gevoel. Want PrOmotie is voor u en van u. Dat moet zo blijven, dus wil ik zeker weten dat PrOmotie in digitale vorm ook precies bij u en uw onderwijs past. Het jaar 2008 is bouwjaar, maar ook demonstratiejaar. U kunt zich daarvoor bij ons opgeven. Als we zover zijn, maken we graag een afspraak bij u op school om PrOdigitaal in zijn eerste opzet te showen. Uiteraard blijft PrOmotie in zijn huidige vorm gewoon beschikbaar. Actueel als altijd. Ook na de definitieve introductie van PrOdigitaal in het schooljaar 2010-2011.

Roland Loos
Uitgever

IN DIT NUMMER

3 / 4 PROMOTIE NIEUWS

5 / 6 UITGEVERIJ EENVOUDIG COMMUNICEREN

PrO-krant maakt leerling pro-lezen
Een interview met directeur Ralf Beekveldt

6 / PRO-GROEP LIMBURG

7 / TERUGBLIK OUD-LEERLING

Wouter Mensink

8 / 9 GROEN LICHT EN VEILIG VERKEER NEDERLAND

Een interview met coördinator educatie basisonderwijs Christel de Heus

9 / COLUMN

10 / 11 WEEKDAGBOEK - PRAKTIJK-SCHOOL APELDOORN

12 / IJSSELLYMPICS OP DE MERELLAAN

Het Cultureel Kookboek als inspiratie, maar nu in een andere vorm

12 / GRATIS ABONNEE WORDEN?

PrOmotie Nieuws

In deze rubriek informeren wij u over PrOmotie en andere uitgaven die voor u van belang zijn. Actueler nieuws kunt u lezen op de methodesite van PrOmotie: www.promotie.nu.
Houd deze site dus goed in de gaten!

NAAMWEDSTRIJD BEWEGINGSONDERWIJS

In PrOmotie Magazine 2 vroegen we u namen in te sturen voor het nieuwe materiaal dat we ontwikkelen voor bewegingsonderwijs. Hartelijk bedankt voor uw creatieve inzendingen! Uiteindelijk zal het materiaal de volgende naam krijgen:

PRoMOTIE DIGITAAL: DE BOUW IS GESTART!

Naast het huidige PrOmotie komt vanaf 2010 het leermiddelenpakket PrOmotie digitaal op de markt. Vanaf mei 2008 kunt u een demoversie ontvangen om een goed beeld te krijgen van dit nieuwe materiaal. De structuur is inmiddels duidelijk en de bouw is van start gegaan. We zullen beginnen met respectievelijk Praktijk en Loopbaan en Sociale en Communicatieve Vaardigheden. Vanaf schooljaar 2009-2010 kunt u meedoen aan een pilot.

DE OPBOUWKLOK

Voor veel leerlingen in het praktijkonderwijs is klok kijken niet gemakkelijk. De tijdsbeleving is vaak nog niet optimaal en dan zijn er ook nog eens een digitale en een analoge klok. De opbouwklok, met bijbehorend lesmateriaal, is een goed hulpmiddel om de leerlingen tijdsbesef bij te brengen en

zowel het digitale als het analoge klok kijken aan te leren. De klok wordt steeds verder opgebouwd zodat de leerlingen stapsgewijs het klok kijken onder de knie kunnen krijgen. Na de zomervakantie zal de opbouwklok leverbaar zijn via Uitgeverij Edu'Actief.

VIDEO'S IK & DE ANDER

Het docentmateriaal van Ik & de Ander bestaat uit een docenthandleiding en een video. Deel 1 wordt geactualiseerd en op dvd gezet. De dvd is gekoppeld aan de docenthandleiding en is alleen als geheel te bestellen. Vanaf de zomer van 2008 is docenthandleiding 1 met dvd beschikbaar. Houd onze site in de gaten voor de prijs van dit docentmateriaal.

CULTUUR EN MAATSCHAPPIJ STRAKS COMPLEET DOORONT- WIKKELD

De doorontwikkeling van de uitgaven van Cultuur en Maatschappij nadert haar voltooiing. Op dit moment wordt er druk gewerkt aan de laatste delen: Infoboek 4 en 5 met bijbehorende werkboeken. Naast nieuwe werkboeken zijn ook de

docenthandleidingen herzien. Voor een compleet overzicht, zie het titeloverzicht op www.promotie.nu.
Uitgaven van de bestaande materialen blijven leverbaar zolang de voorraad strekt. De doorontwikkelde materialen zijn gereed voor het volgende schooljaar.

GROEN LICHT KOMT ERAAN!

Het materiaal voor verkeersonderwijs komt eraan! Heeft u al een beoordelingsmateriaal aangevraagd? Zo niet, doe dit dan alsnog via promotie@edu-actief.nl!

Titel	ISBN	Prijs
Groen licht	978 90 6053 819 7	49,95

Inhoud:

deelname aan het verkeer als voetganger, fietser, motorrijder en automobilist, tevens aandacht voor skateboarders, rolschaatsers, ruiters enzovoort

In de vervolgdelen komt aan de orde: deelname aan het verkeer als scooterbestuurder/bromfietser, inclusief de theorie voor het bromfietsrijbewijs, deelname aan het verkeer als automobilist, inclusief het theorie-examen voor het auto-/motorrijbewijs. Hierover informeren wij u ter zijner tijd.

Hebt u tips of suggesties voor het PrOmotie Magazine of zijn er onderwerpen die u graag in PrOmotie Magazine aan de orde wilt stellen? Stuur dan een e-mail naar: promotie@edu-actief.nl.

EDU'ACTIEF NEEMT MATERIAAL SVA OVER VAN KPC GROEP

In goed overleg is besloten dat Uitgeverij Edu'Actief b.v. de materialen voor Schoolontwikkeling VSO Arbeidsvoorbereiding, afgekort SVA overneemt van KPC Groep. Vanaf nu kunt u bij onze uitgeverij terecht. Meer informatie hierover vindt u op www.promotie.nu. Kies 'Nieuws'.

EDU'ACTIEF IN GESPREK MET HET PRAKTIJKONDERWIJS

Edu'Actief zit regelmatig om tafel met de leden van het Platform Praktijkonderwijs. Het Platform is een initiatief van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs en bestaat uit vertegenwoordigers van de scholen. KPC Groep zit ook aan tafel. Gezamenlijk worden de ontwikkelingen voor PrOmotie vastgesteld.

LEERLINGENACTIE MY TOWN

Auteur van de lesbrieven voor de leerlingenactie is Louis van der Riet, directeur Commanderie College, Gemert. Op het moment dat dit magazine geschreven wordt, is hij druk aan het werk met deze lesbrieven. Met het uitkomen van het magazine zal de lesbrieven beschikbaar

EDU'ACTIEF WAS ERBIJ!

Op 30 november waren wij aanwezig op de gebruikersconferentie van KPC Groep. Een interessante dag met als thema SVA. Ook waren we bij de najaarsconferentie van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs in Ede. Uitgever Roland Loos heeft u in een presentatie verteld over PrOmotie in de toekomst, PrOmotie digitaal. Het is prettig om u te ontmoeten en te

horen hoe het op de scholen gaat. Op beide bijeenkomsten konden we u met trots onder meer het materiaal voor Engels presenteren: Let's get started. Graag tot ziens op een volgende bijeenkomst!

zijn op de methodesite van PrOmotie www.promotie.nu, kies 'Leerlingenactie'.

INFORMATIEKUNDE NU ZONDER DISKETTES TE GEBRUIKEN

Behalve de werkboeken Algemene Computervaardigheden en Introductie Computergebruik zijn ook de werkboeken Basis computergebruik en Verdieping computergebruik en de Help-boekjes (Office-pakket) herzien. Werd er in de oude boeken nog gewerkt met diskettes, met de nieuwe versies kunnen scholen de leerlingen laten werken met USB-sticks of ze kunnen ervoor kiezen om de software op het schoolnetwerk te zetten. Bij de werkboeken zijn de USB-sticks los te bestellen. Op deze USB-stick staan de

bestanden die bij de werkboeken horen. De netwerkversie kunt u aanvragen bij Edu'Actief.

ISBN 978 90 6053 AAMO
Prijs € 9,75
Titel USB-stick 256 MB, inclusief bestanden Informatiekunde

INFORMATIEKUNDE START

De werkboeken Algemene Computervaardigheden en Introductie Computergebruik zijn compleet herzien. Hiervoor in de plaats is Informatiekunde Start gekomen. De eerste scholen werken inmiddels met het materiaal en zijn enthousiast. Vogel Hugo leidt de leerling door de instructies. De opdracht wordt voorgedaan, waarna de leerling zelf aan de slag gaat. Verder geeft het boek extra informatie, tips en aanvullende opdrachten binnen een hoofdstuk.

DE CITRUSPERS SCHOOLAGENDA

De CitrusPers schoolagenda blijkt ook dit jaar weer een zeer gewaardeerd leermiddel op verschillende scholen voor praktijkonderwijs.

Uitgeverij CitrusPers maakt sinds vijf jaar een zinvolle, scholier-vriendelijke, kleurrijke en kwalitatieve schoolagenda die door de

scholen wordt gekocht en klassikaal aan het begin van het schooljaar aan de leerlingen wordt uitgedeeld. Behalve reguliere scholen zijn er intussen veel scholen

voor praktijkonderwijs die gebruikmaken van de CitrusPers-agenda.

Verdere kenmerken van de agenda:

- mogelijkheid tot een schooleigen deel op de eerste 16 pagina's
- planmethode met de 'tijdmachine'
- stimuleren van sociale vaardigheden
- studietips.

Bestellen voor 2008-2009

De CitrusPers-agenda's kosten € 8,00 inclusief btw en kunnen tot uiterlijk half mei 2008 door de

school voor de leerlingen worden besteld (maar liever eerder). Ga voor meer informatie en contactgegevens naar www.citruspers.net.

Het geheim achter Eenvoudig Communiceren

PrO-krant maakt leerling pro-lezen

De PrO-krant is een uniek medium. De lezers en lezeressen zijn namelijk leerlingen uit het praktijkonderwijs. De krant is succesvol en gewild. Negen van de tien praktijkscholen werken ermee. Wie of wat steekt hierachter? PrOmotie Magazine ging op verkenning.

Voor jongeren die de PrO-krant lezen, spreekt lezen niet vanzelf. Uitgeverij Eenvoudig Communiceren wil in de eerste plaats hun vertrouwen bij het lezen vergroten, vertelt directeur Ralf Beekveldt. Vertrouwen ontstaat zodra leerlingen merken dat ze teksten echt begrijpen.

Het ultieme doel is dat zij lezen gewoon gaan vinden. Lezen is immers een van de belangrijkste vaardigheden in de maatschappij. In het dagelijks leven, maar ook in het arbeidsproces. Met

het maandelijkse medium kunnen deze jongeren wennen aan het lezend vergaren van informatie. "De onderwerpen zijn gebonden aan de actualiteit en aan mensen", formuleert Beekveldt. De krant telt twaalf pagina's. Er is een vast stramien van

Zelf zullen de leerlingen zo'n krant niet snel pakken, weet Beekveldt, zeker in het begin niet. Het is de school die hen deze wereld binnenloodst.

aandachtvelden per pagina ('Gezondheid' op 5, 'Vrije Tijd' op 6, enzovoort). Zelf zullen de leerlingen zo'n krant niet snel pakken, weet Beekveldt, zeker in het begin niet. Het is de school die hen deze wereld binnenloodst. Er zijn diverse manieren om de

krant in de les te gebruiken. Als aanzet tot een gesprek, als ondersteunend lesmateriaal of als 'georganiseerd verzetje'.

KPC Groep

De formule van de PrO-krant wortelt in de startfase van het praktijkonderwijs. Leermaterialen (zoals PrOmotie van Edu'Actief) waren net in ontwikkeling. Het was KPC Groep die Uitgeverij Eenvoudig

Communiceren benaderde om de krant op te zetten. Beekveldt was toen reeds een man met ervaring. Als pionier kwam hij al in 1994 met de eerste krant voor moeilijk lezende mensen. Deze krant richtte zich op verstandelijk gehandicapten. Later volgde onder meer de Start!-krant voor een brede doelgroep van laaggeletterden, eveneens bruikbaar voor NT1- en NT2-cursisten.

"Mensen die gewend zijn aan de krant, gaan vaak naar boeken. Ook leerlingen in het praktijkonderwijs."

Naast kranten geeft Eenvoudig Communiceren ook boeken uit voor moeilijk lezende doelgroepen. De Reality-reeks (van vaste auteur Marian Hoefnagel) is bijvoorbeeld speciaal bestemd voor de leeftijdsgroep 12 tot 18.

Boeken met herkenbare, waargebeurde verhalen over zaken als drankgebruik, geweld, homoseksualiteit en zwangerschap.

Een boek is voor veel moeilijke lezers alweer een stap verder dan een krant. Een flinke stap. "Toch merken we dat mensen die gewend zijn aan de krant, vaak naar boeken gaan", vertelt Ralf Beekveldt, "ook leerlingen in het praktijkonderwijs."

Minder jongens

De Schaduw-reeks (vertaald en hertaald werk van bekende Engelse schrijvers) is bestemd voor dezelfde leeftijdscategorie. Deze fictieboeken hebben vooral een thrillerachtig karakter. Centraal staat een ethisch dilemma dat leidt tot een persoonlijk conflict. "Bij de Reality-reeks zagen we dat we duidelijk minder jongens dan meisjes aan het lezen kregen", verklaart de uitgever – een gegeven dat trouwens onder jongeren algemeen is. "Met de Schaduw-reeks proberen we dat te ondervangen. De hoofdpersoon in de boeken is vaak een jongen." Identificatie is ook hier de motor tot doorlezen. →

In de serie Wereldverhalen verschijnen hertaalde klassiekers als Frankenstein, Dracula en Robinson Crusoe. Bestemd voor een bredere doelgroep, maar wel degelijk ook voor praktijkschoolleerlingen. Speciaal voor het praktijkonderwijs geeft Eenvoudig Communiceren ook een aantal informatieve reeksen uit. Over stage en werk, gezondheid, een serie over geldzaken en over dagelijkse dingen als hygiëne, wonen, anticonceptie en contact leggen.

Niet lezen: Dit gaat ten koste van het zelfvertrouwen en maakt afhankelijk. Juist in het praktijkonderwijs is het in Beekveldts ogen daarom belangrijk het lezen vanaf jonge leeftijd te laten leren.

Bokkensprongen

Wat maakt een tekst nu geschikt voor de doelgroep? Niet alleen de bladspiegel, de zinsbouw en de woordkeus. De structuur is minstens zo belangrijk, vertelt Beekveldt. Bokkensprongen in de tijd zul je bijvoorbeeld niet tegenkomen.

“Het moet een lineair verhaal zijn, waarbij je gebeurtenissen aaneenrijgt als krallen aan een ketting. Verder een eenvoudig perspectief en niet te veel karakters.”

Uiteraard komt hier meer bij kijken. Het werk aan de teksten is dan ook in handen van gespecialiseerde redacties. Aan boeken werken weer andere mensen dan

aan de kranten. Moeilijke lezers lezen van nature niet graag. Als iets letterlijk zo veel moeite kost dat het pijn doet, stop je ermee zodra het niet meer hoeft. Een logische reactie. Op die manier

zijn velen na hun schooltijd echter teruggevallen tot functioneel analfabetisme. Dit gaat ten koste van het zelfvertrouwen en maakt afhankelijk. Juist in het praktijk-

onderwijs is het in Beekveldts ogen daarom belangrijk het lezen vanaf jonge leeftijd te laten leren. “De momenten waarop we horen: Hé, dit kan ik! Dat is waar wij voor bezig zijn.” ■

Vrijdag en ik lopen verder over het strand.

De menseneters zijn weer vertrokken in hun kano's.

Maar er liggen nog wel resten van het eten van gisteren.

Verschrikkelijk!

Overal liggen botten. En het zand is rood van het bloed.

Er ligt een arm, die half is opgegeten.

Ik voel me afschuwelijk en begraaf alle botten in het zand.

Ik hoop dat ik nooit meer zo iets zie.

Uit: Robinson Crusoe van Daniel Dafoe (reeks: Wereldverhalen)

www.eenvoudigcommuniceren.nl

Samenwerking voor beter praktijkonderwijs: PrO-groep Limburg

Samenwerking voor beter praktijkonderwijs: PrO-groep Limburg

PrO-groep Limburg is een goed voorbeeld van een aantal scholen voor praktijkonderwijs dat de handen in elkaar heeft geslagen om elkaar als groep te kunnen helpen en ondersteunen.

Voorzitter Truus Jeurissen: “We zijn samengesteld uit PrO-teamvertegenwoordigers van zes Limburgse praktijkscholen uit Venray, Venlo, Weert, Roermond, Geleen en Maastricht. We zijn ontstaan vanuit de regionale bijeenkomsten in 2003 rondom de invoering van het lespakket PrOmotie. In het begin stonden we onder de stimulerende leiding van de toenmalige regiocoördinator

Jan Cootjans. Een hoogtepunt was de eerste provinciale studiedag voor alle Limburgse praktijkschoolmedewerkers in

2005, op ons initiatief georganiseerd door het Directeurenoverleg.

We komen gemiddeld drie keer per schooljaar bij elkaar. We overleggen vooral over succeservaringen en knelpunten binnen ieders eigen praktijkonderwijs. Door de deelnemende scholen te bezoeken, krijgen we meer inzicht in denkwijze, mogelijkheden en beperkingen. Ons periodieke overleg wordt door iedereen als erg stimulerend ervaren.

Momenteel inventariseren we het gebruik van en de waardering voor PrOmotie-materiaal binnen onze verschillende scholen. Bovendien wordt het volgens ons weer tijd voor een tweede provinciale studiedag!”

Terugblik oud-leerling

Leerling zijn op een school voor praktijkonderwijs ben je een jaar of vijf. Een belangrijk deel van je leven. Hoe kijkt een oud-leerling op deze jaren terug? We vroegen het aan Wouter Mensink.

Via de Molenbelt School, een LOM-school in Oldenzaal, is Wouter Mensink op TCC afdeling Praktijkonderwijs terechtgekomen. Dat was in 1996. Destijds heette de school VSO-MLK De Bolster. Het was een zelfstandige, kleine school met ongeveer 80 leerlingen. Wouter ging liever naar het Marcellinus College, maar de meningen daarover waren verdeeld.

Sinds 6,5 jaar werkt Wouter nu bij Fietswereld Zwiep in Oldenzaal. Doordat hij lid was van een wielclub en regelmatig zelf aan zijn fiets moest sleutelen, kreeg hij interesse in de fiets-techniek. "Ik wilde graag bij een fietsenmaker stage lopen, maar er was geen geschikte plek voor mij. Na een stage bij een kaarsenmakerij heb ik bij Rijwielhandel Heisterkamp in Ootmarsum stage gelopen. Na Heisterkamp ben ik bij Fietswereld Zwiep gekomen."

Het praktijkonderwijs heeft geholpen bij de bemiddeling. In eerste instantie met subsidie, maar dat was na een jaar afgelopen.

Omdat Wouter van het praktijkonderwijs kwam, moest hij voor een vervolgopleiding beginnen met een niveau 1-opleiding: "Die heb ik in Hengelo gevolgd. Na vijf maanden bleek dat ik de lesstof goed onder de knie had. Na Hengelo ben ik naar Zwolle gegaan voor een niveau 2-opleiding fietstechnicus aan het Deltion College."

Doordat Wouter veel werk op zich nam (magazijnbeheer, garantieafhandeling, gereedschappen controleren enzovoort) en dit goed aankon, kreeg hij na drie jaar de gelegenheid chef Werkplaats te worden. Dit heeft hij met beide handen aangegrepen. "Ik zit prima op mijn plek. Gelukkig heb ik van mijn hobby mijn beroep kunnen maken."

"Eigenlijk was ik het niet eens met de schoolkeuze. Ik kijk dan ook met weinig enthousiasme terug naar mijn periode in

het praktijkonderwijs", zegt Wouter. "Ik vond de materialen ouderwets en er waren geen 'echte' theorieboeken. Voor mijn gevoel verdeed ik mijn tijd. Dat had ook te maken met de uitstraling van het gebouw. Dat was erg oud. Ik heb de nieuwe school gezien. Ik denk dat ik te vroeg geboren ben. De materialen en de boeken zien er veel beter uit en er zijn veel meer mogelijkheden."

Als het aan Wouter ligt, blijft hij nog lang bij zijn huidige werkgever. "Er zijn veel mogelijkheden voor mij. Fietsen is mijn passie. Op dit moment ben ik bezig met het opzetten van een mountainbike-team. Voor vijf personen heb in kleding en sponsors geregeld. Voorlopig heb ik dus nog genoeg te doen."

"We gaan uit van de wensen van de leerlingen", aldus Hans Pijnappel, stagedocent aan het TCC afdeling Praktijkonderwijs in Oldenzaal. "Helaas kunnen we niet altijd alle wensen van de leerlingen direct vervullen, maar aan het eind komt bijna iedereen op de juiste plek terecht. Om ervoor te zorgen dat de leerlingen niet in het diepe gegooid worden na de schooltijd op het praktijkonderwijs, geven wij nog een jaar nazorg. Door goede afspraken te maken met de werkgever en eventueel overige instanties proberen wij de leerlingen een zo goed mogelijke start te geven."

Groen licht en Veilig Verkeer Nederland

Veilig Verkeer Nederland is nauw betrokken bij de ontwikkeling van het materiaal voor Groen licht. Veilig Verkeer Nederland wil de verkeersveiligheid in Nederland verbeteren. Voor kinderen, ouders, jongeren, ouderen, fietsers, automobilisten, bromfietzers. Christel de Heus houdt zich als Coördinator Educatie bezig met het ontwikkelen van lesmateriaal, lesprojecten en het verkeersexamen. En zij is de contactpersoon geweest bij Groen licht.

8

▼ *Wat is jouw rol binnen het project Groen licht?*

De rol van Veilig Verkeer Nederland en daarmee van mij is: Aangeven welke inhoudelijke onderwerpen aan bod moeten komen. Hierbij is het voor Veilig Verkeer Nederland van belang dat naast het overbrengen van verkeerskennis ook

aandacht wordt besteed aan attitude ten opzichte van verkeer en reflectie op eigen gedrag. Daarnaast hecht Veilig Verkeer Nederland belang aan een praktijkcomponent in het lesmateriaal. Voor de inhoudelijke benadering van deze onderwerpen is eigen veiligheid en veilig gedrag van de verkeersdeelnemer, in dit geval de leerling, ten opzichte van andere verkeersdeelnemers voor ons hierbij het uitgangspunt. Daarnaast het leveren van verkeerskundige inhoud vanuit het perspectief van het toepassen van die kennis in de praktijk en vanuit het per-

'Veilig verkeer betekent vooral het zoeken van een goed evenwicht. Want iedereen heeft ruimte nodig in het verkeer. En iedereen wil zich veilig in het verkeer kunnen bewegen.'

spectief van eigen veiligheid en veiligheid voor andere weggebruikers. Verder denk ik mee over de didactische aanpak van tekst, foto's en illustraties, over praktijklessen. En ik beoordeel kopij (tekst en beeld) die binnenkomt van de auteurs.

▼ *Hoe is de samenwerking met Uitgeverij Edu'Actief b.v.?*

We hebben een prettige samenwerking. Veel overleg (zoals dat nu gaat: per e-mail natuurlijk) met projectbegeleider Lenny Louws en met het auteurs-team. Omdat het een hele brede methode is en er ook aspecten aan de orde komen die soms wat verder van verkeer af liggen, verdiep ik me hierdoor ook af en toe in zaken die wat verder van mij af liggen. Dit is boeiend. En petje af voor de creativiteit van de auteurs die steeds weer nieuwe aspecten en invalshoeken bij een onderwerp verzinnen.

▼ *Wat zijn voor jou belangrijke punten binnen Groen licht die in het materiaal terugkomen?*

Benadering van verkeersgedrag op een

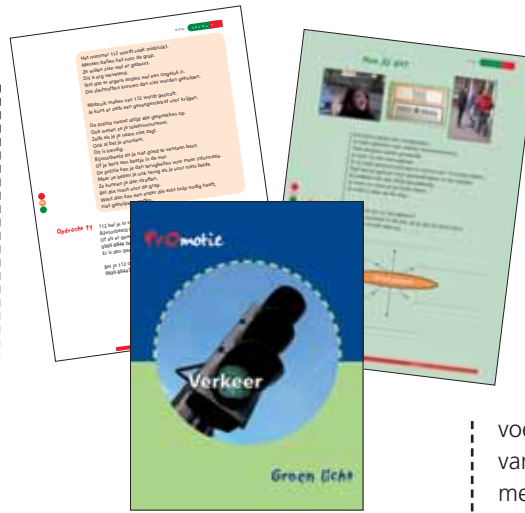

positieve manier is voor mij heel belangrijk! Dus niet wijzen met het vingertje wat niet mag, maar nadruk op wat veilig en verstandig gedrag is. Rekening houden met andere verkeersdeelnemers. En daarnaast de praktijkcomponent: zelf onderzoekjes doen naar verkeersgedrag en verkeersomgeving en verkeerskennis, via filmpjes/foto's maken, observaties doen, interviews. Dit beklijft namelijk beter dan kennis alleen.

▼ *Wat is volgens jou de meerwaarde van Groen licht ten opzichte van het bestaande materiaal voor verkeersonderwijs?*

'Verkeersgedrag op een positieve manier benaderen en de praktijkcomponent zijn voor mij belangrijke punten binnen Groen licht.'

Verkeerseducatie in het voortgezet onderwijs is een zorgenkind van Veilig Verkeer Nederland. Er is nauwelijks lesmateriaal voor het voortgezet onderwijs en al zeker niet voor het praktijkonderwijs. Het is geen onderdeel van het verplichte curriculum, er zijn geen vastgestelde leerdoelen. Verkeerseducatie vertoont een gat tussen verkeerslessen op het basisonderwijs en kennis opdoen voor brommer-/auto-examen. En dat terwijl jongeren in de tussenliggende leeftijd extra kwetsbaar zijn. Verkeersongevallen zijn de voornaamste oorzaak voor het overlijden van kinderen in de leeftijd van 12 tot 15 jaar. Het is daarom erg belangrijk dat er nu uitgebreid lesmateriaal ontwikkeld is voor leerlingen op het voortgezet onderwijs. Overigens krijgen wij ook regelmatig vragen van leraren in het voortgezet onderwijs, soms naar aanleiding van een ongeluk met een van de leerlingen, naar projecten of lesmateriaal dat geschikt is voor hun leerlingen.

▼ **Welke ontwikkelingen zie je binnen het verkeersonderwijs?**

De praktische kant van het verkeersonderwijs wordt door deskundigen steeds meer benadrukt.

Verkeer is niet alleen maar te leren uit boekjes. Juist zelf de straat op gaan, oefenen, verkeerssituaties observeren en reflectie op eigen gedrag of leren van anderen gedrag zijn onderdelen waar steeds meer aandacht naartoe gaat. Dit kost vaak wel wat meer organisatie, maar levert ook veel op.

▼ **Waar kan Nederland qua verkeersveiligheid in groeien?**

Veilig Verkeer Nederland vindt dat met verkeerseducatie niet alle verantwoordelijkheid bij de leerlingen zelf gelegd kan worden. Er ligt ook een verantwoordelijkheid bij de overheid om het verkeer zo veilig mogelijk te maken voor kwetsbare groepen in de samenleving. Er zijn gewoon situaties in het verkeer die erg gevaarlijk zijn voor fietsers en voetgangers en waarover je leerlingen van alles kunt leren over hoe daar veilig mee om te gaan, maar eigenlijk zouden die situaties niet voor moeten komen. Neem bijvoorbeeld een schoolroute waar vrachtverkeer en fietsende leerlingen elkaar regelmatig tegenkomen. Leerlingen kun je leren dat ze achter een

vrachtwagen moeten blijven als ze allebei rechtsaf willen slaan, maar liever wil je dat ze elkaar op dat punt helemaal niet tegenkomen of dat er voorzieningen

worden getroffen, zoals een vrijliggend fietspad, waardoor de situatie minder gevaarlijk wordt.

Met verkeerseducatie ligt niet alle verantwoordelijkheid bij de leerlingen zelf, maar ook bij de overheid om het verkeer zo veilig mogelijk te maken voor kwetsbare groepen.'

Titel	ISBN	Prijs
Groen licht	978 90 6053 819 7	49,95

PrOmotie Column

Verkeerd in het verkeer

Een schets. Ruiters te paard op de openbare weg. De ruiter heeft een forse buitenrit gemaakt in het bos. Ruiters en paard zijn allebei moe. Op weg naar de stal. Dan gebeurt het. Met snerpend lawaai blaast een scooterrijder met een beslist illegale uitlaat op de scooter vlak langs de combinatie. Ruiters schrikt. Het paard nog meer en begint hevig te bokken. De ruiter kan het paard nog maar net in bedwang houden, maar kan niet voorkomen dat ze dwars op de weg komen te staan. Gelukkig heeft de naderende automobilist alles zien gebeuren en weet op

tijd te remmen. Tja. Nu kun je van alles denken over de bestuurder van de scooter. Over gedrag en discipline. Maar wat mij het meest in deze situatie trof was het aspect 'gevoel'. Of liever, het gebrek daaraan. Want als de scooterrijder een flintertje van de schrik en emotie van ruiters en paard had kunnen invoelen, zou het gedrag dan anders geweest zijn? Zou de scooterrijder ook maar enigszins vooruit kunnen zien wat de gevolgen van een dergelijke actie zouden kunnen zijn? Een open vraag. Toch zitten maar weinig mensen zo in elkaar dat ze zoiets met opzet doen. Op de praktijk

gericht verkeersonderwijs kan hier goed werk doen. Dus even geen boekjes met borden en kruispunten, maar leren inschatten; oorzaak en gevolg, anticiperen, het kiezen van de veilige weg. En gevoel! Voor onze leerlingen is binnenkort Groen licht beschikbaar. Een onderdeel van PrOmotie dat daarover gaat. Erg belangrijk vind ik. Want ik was die ruiter.

Thomas

Thomas

Docent versus leerling

10

Een week lang houden een docent en een leerling een weekdagboek bij. In dit nummer docent Elma Bouwman en leerling Roy Maassen van Praktijkschool Apeldoorn aan het woord. Elma Bouwman is groepsleraar van groep J (eind 3^e fase) van de Praktijkschool Apeldoorn. In deze klas zit leerling Roy Maassen. De leerlingen hebben hun eigen (grotendeels zelf samengestelde) individuele lesrooster. De leerlingen uit deze eindgroep zijn 2, 3 of 4 dagen per week op stage. Ze volgen soms een cursus en een enkeling gaat binnenkort de school verlaten in verband met een baan. De school heeft een geweldig mooi schoolgebouw en een fijne werksfeer.

Dit was mijn week

Naam: Roy Maassen
Leeftijd: 17 jaar

Maandag

Ik begin om 7.30 uur, maar ik kom om 7.00 uur om dingen klaar te zetten. Ik loop stage in de keuken bij Randerode. Wat is Randerode? Mensen kunnen daar uitzieken of blijven wonen als ze extra hulp nodig hebben. We doen

meestal eerst een bespreking wie wat allemaal gaat doen. Wat ik gedaan heb, is: salades gemaakt, vlees gebraden, gevulde appels gemaakt, sauzen gemaakt, peterselie gewassen, spijs in de spuitzakken gedaan. Ik was tot 16.00 uur op school. Dat was maandag.

Dinsdag

Ik heb mijn eigen lesrooster. Een klasgenoot heeft weer een ander lesrooster. We hebben eerst beroepenoriëntatie. We bespreken in de 3^e fase wat iedereen op stage heeft gedaan. Daarna maak ik een verslag van mijn stage.

Dan heb ik Taalschat of Begrijpend lezen. En dan heb ik zelfstudie van mijn cursus (hierover schrijf ik vrijdag meer). Ik was op school tot 14.15 uur. Dat was dinsdag.

Woensdag

Op woensdag loop ik ook stage bij Randerode. Ik begin daar om 07.00 uur. Ik begon met fruitsalades maken, brood doormidden snijden, ik heb bolletjes gesmeerd en beleg erop gedaan.

Daarna heb ik vlees gebakken en saus gemaakt. Dit moest ik klaarzetten voor een wilddiner: sla, vlees, salade, besjes. Dit heb ik netjes op een bord moeten neerleggen. Mijn eindtijd is vandaag 16.00 uur. Dat was woensdag.

Donderdag

Ik heb dan mijn theoriedag op school. Dan doen we Beroepenoriëntatie. Dan

moet ik een verslag maken van de stage, dat doe ik op de computer. Dan heb ik Taalschat of Begrijpend lezen. En dan doe ik nog Rekenen en Wiskunde. En ik werk niet meer aan PrOmotie omdat ik er al veel aan heb gedaan. Mijn eindtijd vandaag is 12.00 uur. Dat was donderdag.

Vrijdag

Vandaag heb ik de hele dag cursus HB1. We koken en we doen theorie en af en toe worden we beoordeeld. De cursus heet Horeca Assistent Niveau 1.

Daarvoor moet je de KPC-cursus Restaurant Simuleren hebben gedaan. Dit is werken in de keuken. En die heb ik al gedaan. Dus daarom kan ik nu Horeca Assistent Niveau 1 doen. Ik ben vandaag tot 16.00 uur op school. Dit was vrijdag.

Ik vind dat ik er goed mee kan werken, in de keuken en in de horeca. Ik doe dit om een goede baan te kunnen krijgen en omdat ik voor dit vak gekozen heb. Omdat ik ervan houd om in de keuken te staan.

Dit was mijn week

Naam: Elma Bouwman

Functie: docent

Maandag

De maandag en de woensdag staan in het teken van het bezoeken van leerlingen op hun stageadres. Nadat 's morgens de planning voor de komende week is gemaakt, ga ik op pad. Roy heeft een stage in de grote keuken van Randerode (verpleeghuis van Zorggroep Apeldoorn), hij werkt zeer enthousiast mee aan de voorbereiden van een maaltijd en snijdt paprika's. Vanuit een fantastische begeleiding zie ik zijn kundigheid en zelfvertrouwen groeien. Tevens bezoek ik leerlingen bij de cursus Hef en Reachtruck, een nieuw stagebedrijf, spreek een huisbezoek af, heb individuele voortgangsgesprekken met twee andere leerlingen en werk de nodige administratieve leerlingenzaken af.

Dinsdag

Tijdens het eerste uur gaan enkele leerlingen naar een collega voor het vak Veilig op stage. De overige leerlingen vertellen in de groep welke ervaringen zij hebben opgedaan tijdens hun stage. Hieruit komen allerlei onderwerpen die gericht zijn op werk. Tijdens het 2^e lesuur gaan enkele leerlingen naar de cursus VCA en anderen gaan onder andere hun verslag van de stagedag op de computer maken. Later op de dag bespreek ik met een groepje leerlingen een hoofdstuk uit werkboek De Nederlandse Staat en heb een geweldig groepsgesprek over Rechten en Plichten. Daarnaast zijn er veel individuele gesprekken met leerlingen. Na deze lessen vul ik mijn dag met de vele andere schoolse zaken

Woensdag

Net als maandag ga ik leerlingen bezoeken op hun stages. Met de leerling heb ik een kort gesprek over op tijd komen, de activiteiten die hij doet en of het stageverslag van de voorgaande stagedag ingeleverd is. Veel leerlingen zie ik groeien in hun ontwikkeling. Wat is het toch geweldig dat zo veel bedrijven onze leer-

lingen een kans geven ervaring op te doen op de werkvloer waardoor de leerling zich nog beter kan ontplooiën! Na de stagebezoeken richt ik mij op een Wajong-aanvraag, enige collegiale ondersteuning en bereid de afname van Cito-toetsen Begrijpend lezen en Rekenen en Wiskunde voor.

Donderdag

De dag start weer met een groepsgesprek naar aanleiding van allerlei stage-ervaringen van de leerlingen en dat wat ik tijdens de bezoeken ben tegengekomen. Een leerling vindt het moeilijk om een probleem op haar stage bespreekbaar te maken met haar begeleider. Met elkaar bespreken we ervaringen en geven we zinvolle tips en aanwijzingen. Vervolgens gaan de leerlingen verder met hun individuele rooster. De computer wordt volop gebruikt voor het maken van verslagen en cursusonderdelen. Een leerling verlaat het lokaal en gaat in de techniekruimte verder met zijn schilderkunst en een aantal leerlingen gaat naar het keuzepraktijkvak Textiel of naar de gymles.

Vrijdag

Er zijn leerlingen die een stagedag hebben en de andere leerlingen volgen hun lesrooster. De meerwaarde van dit individuele lesrooster is dat leerlingen erg betrokken zijn bij hun eigen leerweg die zij zelf 'uitstippelen' samen met hun groeps- en vakleraren. Er zijn leerlingen die vandaag Techniek (een keuzemodule van 6 weken) gaan volgen, gym, Meten en Tekenen of een theoretisch vak. 's Middags zijn alle leerlingen vrij met uitzondering van de deelnemers aan de cursus Horeca Assistent Niveau 1. Ik neem een kijkje in de keuken van die geweldige cursus waar leerlingen in hun mooie outfit aan het werk zijn. Wat is het toch fantastisch om op zo'n praktijk-school te werken! ■

Wilt u met een leerling het volgende weekdagboek vullen? Laat het ons weten en stuur een mailtje naar de afdeling Marketing via pit@edu-actief.nl o.v.v. 'Weekdagboek'.

IJssellympics op de Merellaan

Het Cultureel Kookboek als inspiratie, maar nu in een andere vorm

Presentatie modeshow.

Het IJsselcollege, afdeling Praktijkonderwijs aan de Merellaan in Capelle aan den IJssel herhaalt het idee 'Cultureel Kookboek' van vorig jaar in een andere vorm; rondom het thema 'IJssellympics' wordt er drie weken gewerkt aan thema's die te maken hebben met de Olympische Spelen.

Jimmy en Wim uit 2C zijn bezig de muren van 'het restaurant' rood te verven. Samen met hun klasgenoten hebben ze de kleur gekozen. In het restaurant kunnen bezoekers, ouders en leerlingen iets lekkers kopen en eten. Jimmy

Modeshow Amenda en Nataschja.

en Wim gaan ook zelf de keuken in om te koken. Mochten de mensen het leuk vinden, dan gaat het restaurant vaker open. De mensen uit de wijk kunnen dan komen lunchen. De gerechten worden klaargemaakt door leerlingen.

In klas 1C worden vlaggen gemaakt van echt doek. Eerst worden de landen China, Turkije, Curaçao en

Brazilië getekend op de wereldkaart en vervolgens worden de vlaggen van de landen opgezocht en nagetekend.

Het groepje dat een werkstuk maakt over Brazilië heeft de Braziliaanse vlag al

geschilderd en gaat nu een receptenboekje samenstellen. Als alles is uitgeprint, heeft de hele klas recepten uit allerlei verschillende landen. "We gaan ook nog een tafel in de klas neerzetten met spullen uit de landen waar we over werken", vertelt een van de kinderen. In het lokaal van Beeldende Vorming zijn leerlingen druk bezig hun kostuum te maken voor de modeshow. "We doen niet alles op de naaimachine, dat is soms te saai. Liever gebruiken we andere machines om stoffen aan elkaar te zetten. Mijn favoriet is de nietmachine!"

Tijdens het Open Huis presenteren alle leerlingen van het IJsselcollege praktijkonderwijs uit Capelle a/d IJssel hun werkstukken aan elkaar en aan de gasten.

Peter Klein Gunnewiek, docent

En wij doen het zooooo!

Je kunt de vijf leerlijnen van PrOmotie prima combineren met de nieuwe uitgaven van Engels en Verkeersonderwijs. Gebruik de rode lijn die PrOmotie je biedt: denken, doen en nakijken. Hang de poster in je klas en gebruik voor jezelf de onderwerpenmatrix van PrOmotie. Dit geeft overzicht en duidelijkheid.

Gratis abonnee van PrOmotie Magazine worden?

Bent u werkzaam in het praktijkonderwijs? Word dan gratis abonnee! Stuur daarvoor een e-mail naar: promotie@edu-actief.nl o.v.v. 'Gratis abonnee PrOmotie Magazine'.

